

GŁOS LUBAWSKI

POLSKO-KATOLICKA GAZETA BEZPARTYJNA NA POWIAT LUBAWSKI I OKOLICE

Wychodzi trzy razy tygodniowo: we wtorek, czwartek i sobotę.

Przedpłata: miesięczna wynosi 80 groszy z doręczeniem 1 złoty.
kwartalna wynosi 2,40 zł. z doręczeniem 3,00 zł.

W wypadkach nieprzewidzianych spowodowanych siłą wyższą (przeszkód w zakładzie, złożenia pracy i t.p.) abonent nie ma prawa żądać niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia: za ogłoszenie od wiersza 1 mm. na str. 6-lam. 15 gr.
na str. 2-lam. 50 gr., ogłoszenia drobne słowo 20 gr.

Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Telefon Nr. 59. Konto czekowe P. K. O. Nr. 145266.

Członkami drukarni B. Miłoszewskiego w Nowemście n. Drw.

Rok III.

Nowemiasto n. Drwęcą, sobota dnia 19 grudnia 1936 r.

Nr. 148

Setny rejs atlantycki

Pierwszy — zaledwie sześć lat temu.

Flagowiec linii żeglugowych Gdynia Ameryka ms. „Piłsudski“ wyruszył dnia 12 grudnia w szesnastą podróż transatlantycką do New Yorku. Przez całą zimę statek pozostanie, jak już wiadomo, na wodach amerykańskich, gdzie ma odbyć dziewięć wycieczek, program których przewiduje postoje w egzotycznych portach Kuby, Jamajki, Wenezueli i Kolumbii oraz na Bermudach. Będą to wycieczki obliczone naturystów amerykańskich, którzy — jak wykazało doświadczenie ubiegłej zimy — specjalnie sobie upodobałi nowoczesny polski statek i słynną polską kuchnię.

Szesnastą swą podróż przez Atlantyk rozpocznie jednak ms. „Piłsudski“ również jako setny rejs transatlantycki statków naszych linii pasażerskich. Jest to pewnego rodzaju jubileusz zarówno dla przedsiębiorstwa Gdynia — Ameryka, jak dla polskiej marynarki handlowej.

Dnia 25 kwietnia 1930 roku żegnany wzruszeniem, otoczony nieśmiały nadziejami na niepewną przyszłość, wyruszył pierwszy polski statek pasażerski s-s „Pułaski“ z portu gdańskiego pod polską banderą do Ameryki Północnej. Od tej chwili, w przeciągu lat sześciu, stał rejs transatlantycki nie zostały ani na jeden miesiąc przerwane. „Polonia“, „Pułaski“, i „Kościuszko“ w zmiennej kolei pełniły trudną i odpowiedzialną służbę pionierską pod dowództwem przejściowo cudzoziemskich kapitanów i załóg, częściowo polskich, podczas gdy w kraju szkolili się w szybkim tempie kadry marynarzy, a Szkoła Morska co rok wypuszczała nowy narybek oficerów polskiej marynarki. Kilka lat intensywnej pracy wystarczyło, aby rozbudować własną marynarkę handlową do poziomu, wzbudzającego uznanie wśród narodów morskich m. in. Anglików, którzy niedawna, w czasie wizyty min. Becka w Londynie, wyrzili słowa podziwu dla rozwoju polskiej żeglugi. Okres, dzielący nas od pierwszych nieśmiałych poczynań na morzu wydaje się nam dziś okresem niezmiernie odległym. A przecież było to zaledwie sześć lat temu — ten pierwszy rejs na parowcu o konstrukcji weale nie nowoczesnej i po sześciu latach — rejs setny na motorowcu, stanowiącym ostatnie słowo techniki w budowie okrętów. Po raz setny bandera polska, powiewając dumnie z rufy transoceaniku, zawita 21 grudnia do portu nowojorskiego. Będzie to niezawodnie moment uroczysty dla tysięcy rzesz patriotycznego wychodźstwa polskiego w Ameryce, które od samego początku uruchomienia naszych statków darzy je jak najwyższym poparciem.

Siódmy rok istnienia polskiej pasażerskiej linii trasatlantyckiej zaznaczył się nie tylko rekordową jej rozbudową, jak o tym wymownie świadczą publikowane nieraz cyfry, lecz nadto dorobkiem, który stwierdza wybitną rolę naszej ekspansji morskiej.

B. król Edward VIII. przyjeżdża do Polski?

Pogłoski o zaproszeniu księcia Windsoru na Podkarpacie.

WIEN. Wśród dziennikarzy międzynarodowych, uczestniczących w nieustannym „pościgu, za b. królem Edwardem, rozszła się sensacyjna pogłoska, iż ks. Windsoru postanowił opuścić Austrię i zamierza wyjechać do Polski.

Zamiar ten powstać miał w następstwie zaproszenia wystosowanego do b. króla przez pewnego arystokratę polskiego, który zaproponował b. królowi spędzenie kilku tygodni w swej rezydencji na Podkarpaciu, gdzie wolny będzie od natręczywej ciekawości ludzi.

Na decyzję króla skorzystania z zaproszenia wpłynęło zapewne, że okolice podkarpacie słyną z doskonałych terenów narciarskich.

W 10-tą rocznicę rządów pasterskich J. E. ks. bisk. Okoniewskiego na Pomorzu. Poświęcenie pomnika Chrystusa Króla oraz 12 teologów katolickich w Pelplinie.

W dniu 14 bm. odbyła się w Pelplinie, stolicy biskupstwa chełmińskiego, dawno oczekiwana i zapowiadana uroczystość poświęcenia pomnika Chrystusa Króla oraz 12 zasłużonych mężów Kościoła rzymsko-katolickiego. Pomnik stanął na placu seminaryjnym.

W uroczystości poświęcenia pomnika brali udział J. E. ks. kardynał Prymas dr. Hlond, J. E. ks. biskup chełmiński dr. Okoniewski, J. E. ks. biskup-sufagan Dominik, J. E. ks. biskup O'Rourke z Gdańska, J. E. ks. biskup Laubitz z Gniezna i J. E. ks. biskup Radoński z Włocławka.

Nadto brali udział w uroczystości członkowie kapituły pelplińskiej oraz prawie wszyscy kapłani z Pelplina i najbliższej okolicy.

Uroczystość poświęcenia pomnika, ufundowanego przez Kurie Biskupią z okazji 10-lecia rządów ks. biskupa Okoniewskiego w diecezji chełmińskiej, dokonał J. E. ks. Prymas Kardynał dr. Hlond.

Okolicznościowe przemówienie o znaczeniu pomnika i doniosłości chwili poświęcenia wygłosił J. E. ks. biskup dr. Okoniewski, podnosząc wielkie zasługi i nieśmiertelne czyny poszczególnych teologów Kościoła rzymsko-katolickiego, uwidoczniionych na pomniku.

W uroczystości poświęcenia pomnika brali również udział przedstawiciele władz oraz miejscowego społeczeństwa.

Odpowiednich wyjaśnień dotyczących budowy pomnika udzielał chętnie ks. biskup Okoniewski.

Po uroczystości ks. biskup Okoniewski zaprosił dostojnych gości do pałacu biskupiego na podwieczorek.

O godz. 17. odbyła się w sali gimnastycznej Collegium Marianum Uroczysta Akademia z okazji 10-lecia rządów J. E. ks. biskupa Okoniewskiego.

Na program akademii składały się: śpiew chóru katedralnego pod batutą ks. prof. Wiśniewskiego, przemówienie kleryka Klemensa Budzisa oraz przemówienie regensa Seminarium Duchownego ks. kan. dr. Rozkwitalskiego.

Nadto ks. regens dr. Rozkwitalski wręczył Dostojnemu Jubilatowi księgę pamiątkową.

Ks. biskup Okoniewski w serdecznych słowach podziękował organizatorom akademii

Zamiast życzeń świątecznych — ofiary na pomoc zimową.

WARSZAWA. Pan prezes Rady Ministrów wydał do wszystkich pp. ministrów w związku z nadchodzącym okresem świątecznym okólnik, w którym przypomina o sprawie zaniechania przesyłania życzeń świątecznych i noworocznych w urzędach i instytucjach państwowych oraz prosi pp. ministrów o wydanie podległym władzom, urzędom i instytucjom stosownych poleceń z tym, że kwoty nie wydatkowane na przesyłanie tych życzeń mogłyby zasilić fundusze akcji pomocy zimowej bezrobotnym.

Po wizycie w Warszawie min. Antonescu w Paryżu.

PARYŻ. Ministrowi Spraw Zagranicznych Rumunii Antonescu, który przybył do Paryża w otoczeniu licznych współpracowników oraz przedstawicieli dzienników rumuńskich, prasa paryska zgótowała serdeczne przyjęcie pisząc, iż wizyta ta przyczyni się do dalszego zacieśnienia węzłów między obu krajami. Dzienniki paryskie przy tej okazji podkreślają iż wizyta rumuńskiego ministra w Paryżu następuje po jego wizycie w Warszawie, która przyczyniła się do umocnienia węzłów istniejących między Polską a Rumunią.

oraz fundatorem księgi pamiątkowej za pamięć i upominek.

Akademia zakończyła się śpiewem chóru katedralnego.

Uroczystość poświęcenia pomnika Chrystusa Króla i 12 wybitnych teologów katolickich oraz udział w tej uroczystości J. E. ks. Kardynała Prymasa Hlonda i 5 księży Kościoła rzymsko-katolickiego wywarła podniosłe wrażenie na tych wszystkich, którzy byli naoczniymi świadkami uroczystości.

W rocznicę tragicznego zgonu śp. Prezydenta G. Narutowicza.

WARSZAWA. Dnia 16 bm. jako w rocznicę zgonu śp. Prezydenta Rzeczypospolitej Gabriela Narutowicza, odbyło się w katedrze św. Jana nabożeństwo żałobne, odprawione przez ks. kardynała Aleksandra Kakowskiego.

Na nabożeństwie byli obecni prezes Rady Ministrów gen. Sławoj-Składkowski, jako przedstawiciel Prezydenta R. P., marszałek Senatu Prystor, marszałek Sejmu Car, członkowie rządu, prezes Najwyższej Izby Kontroli dr. Jakób Krzemiński, pierwszy prezes Sądu Najwyższego Supiński, pierwszy prezes Najwyższego Trybunału Administracyjnego dr. Hełczyński, wicemarszałkowie Senatu i Sejmu, podsekretarze stanu, przedstawiciele władz wojskowych, wyżsi urzędnicy państwowi.

Nawę główną wypełniła publiczność.

Po nabożeństwie pan premier gen. Sławoj-Składkowski złożył w imieniu Pana Prezydenta R. P. wieniec laurowy, przepasany wstęgami o barwach narodowych na sarkofagu śp. Gabriela Narutowicza w podziemiach katedry.

2595 akademików otrzymało stypendia państwowe

W tym roku specjalnie Ministerstwo Wyznań Religijnych i oświecenia publicznego znacznie wcześniej niż w latach ub. zakończyło pracę nad rozdziałem państwowych stypendiów akademickich.

P. Min. WR i OP. przyznał pomoc pieniężną w formie styp. i pożycz. na sumę zł 1.378.800 dla 2.595 osób, co stanowi 44proc. kandydatów, a 5,5 proc. ogółu słuchaczy — poza tym p. Minister przyznał do dyspozycji szkół kwotę zł 286.200 na doraźne pożyczki stypendialne.

Najwyżej 1500 zł miesięcznie dla funkcjonariusza państwowego

Wniosek o maximum płacy w Sejmie.

Wczoraj w Sejmie pos. Szczepański zgłosił projekt ustawy, która ma ustalić najwyższą normę wynagrodzenia z funduszy publicznych.

Zasadnicze uposażenie od dn. 1 kwietnia 1937 r. nie powinno zdaniem projektodawców przekraczać 1000 zł. miesięcznie, pełne zaś wynagrodzenie 1500 zł. miesięcznie. Podniesienie tej normy do 1.500 zł. uposażenia zasadniczego lub pełnego, zaś wynagrodzenia do normy podsekretarza stanu może tylko oznaczyć Rada Ministrów.

Odprawy lub odszkodowania nie mogą przenosić 6-miesięcznego uposażenia zasadniczego. Ustawa ta ma stosować się także do wynagrodzeń w przedsiębiorstwach publicznych.

Milion ofiar pochłonęła wojna w Hiszpanii.

RZYM. Bawiący w Rzymie prymas Hiszpanii kardynał Goma Tomas oświadczył w wywiadzie prasowym, że wojna domowa w Hiszpanii pociągnęła za sobą już około 1 miliona ofiar.

Zdaniem prymasa, wojna obecna nie jest konfliktem klasowym, lecz wojną jednej cywilizacji przeciwko drugiej, t. zn. wojną ducha chrześcijańskiego i narodowego z duchem materializmu komunistycznego.

Głos Pomorza w Senacie.

o polskie i katolickie wychowanie młodzieży włościańskiej.

WARSZAWA. W ramach poniedziałkowej dyskusji w Senacie nad przemówieniami przedstawicieli rządu, zabrał m. in. głos przedstawiciel Pomorza p. sen. Augustyn Serożyński z Lekart. Fragmenty tego przemówienia podajemy poniżej:

Wysoki Senacie. Korzystam z pierwszej nadarzającej się sposobności, aby zwrócić uwagę Wysokiej Izby oraz Rządu na niektóre przejawy naszego życia, budzące głęboką troskę. Wyznaję pogląd, że nowe pokolenia, które przyjdą po nas, pokolenia zrodzone we wolnej Ojczyźnie będą lepsze, bardziej twórcze, zdolniejsze od pokolenia, które wyszło z niewoli. Pogląd ten jest ugruntowany we mnie tak silnie, że patrzę w przyszłość z pewną ufnością i wiarą. Dlatego też ze szczególnym zainteresowaniem obserwuję wszelkie prace na terenie młodzieżowym, żywiąc gorące pragnienie, aby ten element dzieci chłopskich wniósł jak najrychlej do naszego życia publicznego wszystkie walory, które kryją się w chatach wiejskich. Stwierdzam, że Pan Premier widocznie podziela ten pogląd, jeżeli uznał za właściwe udzielić Sejmowi informacji o stypendiach dla 1000 dzieci chłopskich na naukę w szkołach średnich. Sam ten fakt nie jest na tyle wielki aby mógł służyć za miarę działalności Rządu, jest on wszakże dodatnim przejawem zapatrywań czynników miarodajnych na ważną kwestię kształcenia młodzieży wiejskiej. Oczywiście sama nauka szkolna nie wystarczy dla wyrobienia charakteru, wykształcenia woli, wytworzenia zdolności zbiorowego działania, uspołecznienia, jednym słowem do wyrobienia tych cech które gwarantują, że przyjdzie pokolenie silne, sprawne, umiejące pracować nie tylko dla siebie, ale i dla ogółu, posiadające nie tylko rozum ale i rozsądek, nie tylko wiedzę, ale również entuzjazm i wiarę. Szkolne wychowanie musi być uzupełnione przez dom, oświatę pozaszkolną, życie organizacyjne. Wiem dobrze, że Rząd przykładą dużą wagę również do pozaszkolnego wychowania młodzieży, czego dowodem jest istnienie i moim zdaniem dobre funkcjonowanie choćby Przystosowania Rolniczego i Centralnego Związku Młodej Wsi. Natomiast chcę wierzyć, że rząd jako całość, nie jest poinformowany o szkodliwym kierunku wychowawczym, jaki zapanował w tej ostatniej organizacji.

Charakterystyczny przejaw tego kierunku znajdujemy w „Przewodniku Wiejskim“ z października 1936 r. organie Centralnego Związku Młodej Wsi. Na stronie 29 czytamy tam następujące ustępy: „Czarna międzynarodówka w walce, nie tylko z czerwoną międzynarodówką bolszewicką, ale wogóle z demokracją, stojącą zdecydowanie na gruncie państwowości Polskiej, używa tych samych argumentów co komuniści. Endecy i księża dowodzą, że wszyscy ich przeciwnicy to zdeklarowani komuniści. „A dalej czytamy: „Komuniści zawsze określali swych przeciwników mianem faszystów propaganda ich określeń nie jest więc żadną rewelacją, zastanawia natomiast stanowisko kleru i endecji, jakie to grupy w dobrze wyreżyszerowanym i zgranym chórze wymyślają od komunistów wszystkim polskim patriotom, którzy w imię wielkości i niezależności Państwa polskiego zwalczają na terenie Polski zarówno czerwoną międzynarodówkę moskiewską, jak i czarną rzymską. „Chcemy zapewnić przedstawicielom międzynarodówek, że w Polsce istnieją jeszcze Polacy, którzy interes swego Państwa przenoszą ponad interes Rzymu i Kremla.“

Podobne frazesy znajdują się w organie młodzieży wiejskiej w kraju, gdzie doniedawna religia i narodowość znaczyły to samo. W

Zateknął za „Waterlandem“

i wywiózł z Polski miliony do Niemiec.

W lipcu przyszłego roku przestają obowiązywać postanowienia Konwencji Genewskiej na Górnym Śląsku i w związku z tym zaoznają się masowe pielgrzymki członków mniejszości niemieckiej, którzy swego czasu optowali na rzecz Niemiec, a którzy będą się musieli przenieść na teren Rzeszy niemieckiej.

Niektórzy zakapturzeni Niemcy opuszczają już obecnie polski Śląsk, by znaleźć się w „Waterlandzie“.

Wielkie wrażenie w Mysłowicach wywołał fakt, że obywatel polski, budowniczy i radny miejski, Jerzy Krawczyk, wymeldowawszy się, wyjechał na stałe do Zabrza (Hindenburg) na Śląsku Opolskim matkę zaś swą wystawił do Berlina.

Fakt, że Krawczyk uzyskał od władz niemieckich zezwolenie na osiedlenie się w Niemczech mówi sam za siebie. Pozwolenie to widocznie było nagrodą za czynny udział Krawczyka w ruchu niemieckim na Śląsku.

Całą swą fortunę milionową Krawczyk wywiózł pokryjomu do Niemiec.

kraju, gdzie kościół jeszcze dla wsi jest niemal jedynym miejscem, w którym człowiek znajduje zaspokojenie swych potrzeb duchowych, religijnych, moralnych, estetycznych. Sieje się słowo nieprawdy, sprzeczne z encyklikami, dotyczącymi sprawiedliwości społecznej, sprzeczne z działalnością Prymasa Polski, sprzeczne z tradycją pracy niepodległościowej, wielkiej liczby kapłanów katolickich.

Jedynym możliwym skutkiem takiego działania jest destrukcja prowadzona właśnie w czasie, który wymaga zespalenia wysiłków do pracy konstrukcyjnej.

Możliwość ukazania się podobnej enuncjacji dowodzi, że Centralny Związek Młodej wsi jest na złej drodze. Nie wiem, czy i jakie kroki zmierzające do zmiany tej drogi zostały już przedsięwzięte. Uważam jednak za konieczne zwrócić się do Pana Premiera z prośbą o zharmonizowanie ich działalności w zakresie wychowania polskiej młodzieży włościańskiej. Proszę o to z głębokim przekonaniem, że kierunek, jaki w całej jasności wystąpił w przytoczonych cytatach, nie może znaleźć aprobaty Rządu, jako całości. (Oklaski).

Znaczna poprawa cen na zboże krajowe Zyto i pszenica zdrożały.

Na krajowych rynkach zbożowych na skutek notowań zboża w Ameryce, ceny kształtują się bardzo mocno. Na zwykłą tendencję zbóż wpływa również niewielka podaż ze strony rolników. Zarówno żyto jak i pszenica są w poszukiwaniu przez eksporterów. Zyto zdrożało o 75 groszy na kwintalu i notuje się po zł 20.75 za 100 kg. loco Gdańsk. Za pszenicę płacono ostatnio 26 i pół zł za 100 kg. przy braku zaofiarowania, za jęczmień pastewny płacono zł. 22 i pół za 100 kg. Dla owsa tendencja była utrzymana.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, wywieziono z Polski za granicę w listopadzie r. b. 31.635 ton żyta, 24.976 ton jęczmienia, 13.549 ton owsa i 2.046 ton przynicy. W porównaniu do miesiąca poprzedniego wzrósł wywóz żyta i owsa, natomiast uległ znacznemu spadkowi wywóz jęczmienia.

Niemcom brak zboża.

BERLIN. Sytuacja aprowizacyjna w Niemczech wykazuje, według opinii fachowców, coraz więcej elementów groźących. W pierwszej linii idzie o zapasy zboża, które są wybitnie niedostateczne.

Tegoroczny zbiór zbóż przyniósł 4 miliony ton, rezerwy pozostałe z z. r. ocenia się na 200—300.000 ton. Do samego wypieku chleba potrzebuje Rzesza do najbliższych zbiorów ponad 5.000.000 tonn ziarna. Sytuacja stała się o tyle krytyczna, że spory procent ziarna idzie na karmienie nierogacizny.

Przypomnieć należy, że w r. 1934, Rzesza importowała jeszcze z górą 600.000 ton, w r. 1935, tylko 160.000 tonn zboża. Rzesza czyni obecnie wysiłki, celem otrzymania kredytów zagranicznych.

Potworne cyfry.

Garwolina. Według oficjalnych obliczeń mieszkańcy powiatu garwolińskiego wypili w ubiegłym roku przeszło 1.800.000 litrów wódki, piwa i innych spirytuali.

Ludność powiatu liczy 159.540 mieszkańców a więc na jednego mieszkańca roczne spożycie alkoholu wynosi przeszło 11 litrów.

Powiat garwoliński nie jest wyjątkiem. Społeczeństwo płockie jest mocno zaniepokojone alkoholizmem wśród młodzieży szkół powszechnych.

Według danych zebranych przez miejscowe towarzystwo antyalkoholiczne około 80 proc. dżiatwy używa spirytuali.

Nałóg pijaństwa szerzy się również zatrważająco w dzielnicach śląskiej, a nie lepiej jest w województwach centralnych, czy na Kresach, gdzie ludność zatrąwa się samogonką lub denaturatem.

80 proc. dzieci-alkoholików w jednym miesiącu i 11 litrów spirytuali wypitych rocznie przez mieszkańca jednego powiatu, to cyfry zaiste przerażające.

Tragiczny lot poślubny z Kaszub do Anglii.

KARTUZY. W tragicznej katastrofie samolotowej pod Londynem zginął, jak się okazuje również syn właściciela majątku Pępowa na Kaszubach dr. K. Hoene, który odbywał podróż poślubną z małżonką, poślubioną na 8 dni przed strasznym wypadkiem samolotowym.

Zwłoki obu ofiar, pomimo całkowitego niemal zwęglenia zostały rozpoznane i na życzenie rodziny wysłane do kraju. Pogrzeb odbędzie się w Pępowie.

Tragicznie zmarły dr. K. Hoene był Niemcem, służył w armii pol. i ukończył uniwersytet w Warszawie, gdzie się doktoryzował.

Jak żyją robotnicy w Sowietach?

„Za Industrializacją“ pisze że, płynność siły roboczej Zagłębia donieckiego jest olbrzymia. W ciągu 11-tu miesięcy r. b. do kopalń węgla w Zagłębiu donieckim przybyło 231 tys. robotników a porzuciło pracę 233 tysięcy. Płynność siły roboczej — pisze dziennik — jest jedną z głównych przyczyn spadku wydobycia węgla.

Główną przyczyną płynności siły roboczej są złe warunki bytu robotników. Robotnicy wskutek braku pomieszczeń mieszkają w starych wagonach kolejowych, baraki robotnicze pozostały na zimę z wybitymi szybami i nie są ogrzewane z powodu braku węgla. Poza to robotnicy porzucają pracę jeszcze z powodu niskich zarobków, które wynoszą od 100 do 120 rubli miesięcznie na domiar złego w kopalniach panuje chaos organizacyjny, który wpływa na obniżenie zarobków robotniczych.

„Promienie śmierci“

czy „promienie trwogi“?

Sensacyjne doświadczenia i odkrycia niemieckich uczonych.

Agencja „Press“ donosi z Wiednia: Niemiecka prasa emigracyjna informuje, że stowarzyszenie naukowe im. cesarza Wilhelma w Berlinie prowadzi od r. 1935 sensacyjne doświadczenia z „promieniami śmierci“.

Kolebką „zabijających“ promieni jest Jena. W r. 1929 wynalazł je i poczynił z nim pierwsze próby profesor uniwersytetu w Jenie dr. Esau.

W r. 1930 eksperymenty z promieniami śmierci przeniesione zostały do Ameryki. Tam wypróbowano ich moc zabijającą na włośach i małpach. Wół zabity został przez promienie śmierci dopiero po 92 sekundach. Śmierć nastąpiła wskutek porażenia serca.

W laboratorjach wojennych stwierdzono następnie że promienie śmierci wypuszczono na ultrakrótkich falach, długości 3—4 metrów, działają przedewszystkiem na krew i wywołują krwotoki. Pod wpływem promieni krew, kości i tkanki stają się gorące.

Doświadczenia prowadzone od półtora roku w Berlinie, zmierzają do wypróbowania działania promieni śmierci specjalnie na mózg i system nerwowy.

Uczeni berlińscy przyznają, że przy obecnym stanie wiedzy nie jest możliwe zabijanie „promieniami śmierci“ żołnierzy w rowach strzeleckich, ani cywilnej ludności w kraju nieprzyjacielskim. Możliwym jest natomiast uczynienie niezdolnymi do walki wojsk przeciwnika przez wywołanie w ich szeregach uczucia przestachu i trwogi.

Ofensywa „maurytańskich blondynów“

Sprzeczne wiadomości z terenu walk w Hiszpanii.

TALavera. Operacje prowadzone w dniu wczorajszym, które zakończyły się zajęciem Boadila, były bardzo niepomyślnie dla wojsk rządowych. W samym tylko pałacu księcia Sueca, zdobytym szturmem przez oddziały legii cudzoziemskiej, znaleziono zgórą 200 trupów milicjantów. Pałac ten był prawdziwym arsenałem — znajdowało się tam 66 karabinów maszynowych. Po zakończeniu walk na stronę powstańców przeszło kilkudziesięciu milicjantów z dwoma samochodami ciężarowymi.

Dowództwo wojsk powstańczych posługuje się w ostatnich dniach na różnych odcinkach frontu świeżymi i wypoczętymi oddziałami, które niedawno wylądowały w portach śródziemnomorskich. Ludność oraz żołnierze rządowi nazwali te oddziały „maurytańskimi blondynami“. W Cruz Verde Santa Maria la Almada zaatakowali „maurytańscy blondyni“ okopy wojsk rządowych, które ich dopuściły na odległość kilku metrów, a następnie przyjęły gwałtownym ogniem karabinów maszynowych, zmuszając do cofnięcia się z olbrzymimi stratami.

Na froncie północnym silny, dochodzący do 10 st. mróz, wpłynął paraliżująco na operacje wojenne. Stan zdrowotny wojsk rządowych jest zupełnie zadowolający.

W czasie manewrów zostali śmiertelnie ranni. Jak Niemcy maskują pobyt swych żołnierzy w Hiszpanii?

LONDYN. Jak donosi „Manchester Guardian“, rodzice żołnierzy niemieckich, służących w wojsku hiszpańskim, poinformowani zostali w nieznanym kierunku na „kurs przeszkolenia wojskowego“, mającego trwać 16 tygodni. Do rodziców tych zwrócono się z prośbą, aby korespondencję swą kierowali do biur poczty berlińskiej do skrzynki pocztowej nr. X. W. 10, dla lotników do skrzynki nr. C 2, a dla odbywających służbę w czołgach i artylerii przeciwlotniczej do skrzynki nr. 55. Dziennik dodaje, że niektórzy rodzice otrzymali już zawiadomienia urzędowe, że synowie ich „w czasie manewrów zostali śmiertelnie ranni“.

Spęd bekonów w Biskupcu.

odbędzie się dnia 21 grudnia. Godz. 7.00 Lipinki, Baballice, Sędzice, Studa 8.30 Gryżliny, Sumin, Szwarcenowo 9.00 Wawrowice, Łąkerz, Skarlin, Bielice, Buczek, Krotoszyny Osówka, Furmańczyk.

Kronika.

Nowemiasto, dnia 18 grudnia 1936 r.

Piątek Oczekiwanie N. M. P.
Sobota Tymoteusza
Niedziela IV. Adw. Teofila, Juljusza
Poniedziałek Tomasza Ap., Seweryna
Słońca: wschód o godz. 7.41 zachód o godz. 15.26

Ferie świąteczne w szkołach do 11 stycznia 37r.

Warszawa. P. minister W. R. i O. P. przesunął termin zakończenia ferii zimowych w bieżącym roku szkolnym na dzień 11 stycznia 1937 r., który będzie wolny od nauki szkolnej. Lekcje rozpoczną się we wtorek 12 stycznia 1937 r. rano.

Z miasta i powiatu.

Zamiast życzeń świątecznych złożyłem kwotę 5,— złotych na Pomoc Zimową Bezrobotnym.

(—) Wachowiak, Burmistrz.

Zbiórka odzieży na Pomoc Zimową.

Podaję do wiadomości, że zbiórka odzieży na Pomoc Zimową, którą przeprowadzą członkowie K.S.M., rozpocznie się w piątek, dnia 18. bm.

Zebrała odzież złożona zostanie do dyspozycji Stowarzyszenia Pań Miłosierdzia św. Wicentego a Paulo. Uprzejmię proszę o jaknajwydatniejsze poparcie tej akcji.

Burmistrz (—) Wachowiak.

Prezes Miejskiego Komitetu Pomocy Społecznej.

Na gwiazdke dla najbiedniejszych

Stow. Pań Mił. św. Wicentego a Paulo w Nowymmieście złożyli: Kredyt i Spół Bank 25.00 zł. Tow. Samod. Kupców 15.00 zł.

Za tak hojne ofiary składa serdeczne „Bóg zapłać“ Zarząd.

Gwiazdka dla dzieci i ubogich.

Nowemiasto. Zarząd Stow. Pań Mił. św. Winc. a Paulo podaję do wiadomości, iż gwiazdka dla dzieci uczęszczających do Ochronki odbędzie się w niedzielę 20 grudnia o godz. 16-tej w Ochronce. We środę 23 grudnia o godz. 16-tej odbędzie się gwiazdka dla naszych ubogich także w Ochronce.

Na powyższe uroczystości uprzejmię zapraszamy Szan. Przedstawicieli Władz oraz Szan. Obywatelstwo.

Z sali sądowej.

Nowemiasto. Ubiegłej środy odbyły się w tut. Sądzie Grodzkim rozprawy karne, na których zasądzeni zostali:

Głowacki Franciszek z Łąkorza za nielegalne uprawianie roślin tytoniowych, 20 zł. grzywny lub 1 dz. aresztu.
Janowski Józef z Lipinek za spowodowanie lekkiego urazu cielesnego, 2 tygodnie aresztu z zawieszeniem na 2 lata.

Broża Jan z Miłkołaja za zniewagę, 20 zł. grzywny.
Grzonkowskiemu Janowi z Mróczenka za zmuszenie, Sąd udzielił upomnienia.

Kochalska Łucja, Zielińska Marianna, Murawscy Marta i Kazimierz oraz Lepkowska Józefa z Ostrowitego za kradzież zwykłą i polną, skazani zostali: 1-sza 1 tydzień aresztu, 2-ga i 4-ta po 1 mies. aresztu, 3-cia i 5-ta po 3 tygodnie aresztu z zawiesz. na 2 lata.

Kowalskiemu Czesławowi z N. Brzozia za przywłaszczenie 2 łańcuchów, Sąd udzielił upomnienia.

Ulatowski Franciszek z Gaju za kradzież polną 20 zł. grzywny lub 4 dni aresztu.

Jurkiewicz Jan bez stałego m. zam. za kradzież, 1 mies. aresztu.

Z posiedzenia Rady Miejskiej.

Nowemiasto. We czwartek ub. tygodnia odbyło się pod przewodnictwem p. Burmistrza posiedzenie Rady Miejskiej przy udziale 11 członków Rady i 3 członków Zarządu M. Rozpatrywane były następujące sprawy:

1. Rada upoważnia Zarząd do dalszego pertraktowania z zarządem gminy żydowskiej w sprawie sprzedaży starego cmentarza żydowskiego. Obecnie żądaną cenę 3 zł za mtr² w aże Rada za wygórowaną.

2. Rada M. uchwaliła zgodę na sprzedaż parcel miejskich w okolicy dworca o pow. 7400 mtr²

3. Po długiej i ożywionej dyskusji uchwaliła Rada M. nowy statut sanitarno-porządkowy.

4. R. M. uchwaliła dodatki Komunalne do podatków państwowych na rok 1937-8

5. Uchwalono dodatkowy budżet na rok gospod. 1936-7 w brzmieniu przedłożonym przez zarząd Miejski.

6. R. M. uchwaliła wciągnąć pożyczkę w kwocie 10.000 zł. z Okręgowego Komitetu Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych na wykończenie rozbudowy Szkoły Powszechnej.

Sprawy personalne pracowników miejskich załatwiono przy drzwiach zamkniętych.

Podziękowanie.

Lubawa. Były wójt gminy Rożental, p. Alojzy Guzowski z Rożentalu, ofiarował jednomiesięczną pensję wójtowską w kwocie 70 zł na umundurowanie Ochotn. Straży Poż. w Zielkowie. Za ten ofiarny i obywatelski czyn składamy p. Guzowskiemu serdeczne „Bóg zapłać“
Straż Pożarna w Zielkowie.

Już czas

pomyśleć o odnowieniu przedpłaty na I kwartał wzgl. m.c styczeń. P. p. listowi i wszystkie urzędy pocztowe przyjmują zamówienia na „G Ł O S L U B A W S K I“

Do numeru świątecznego dołączymy bezpłatnie KALENDARZ ścienny na rok 1937.

Postrzelenie naganiaczo.

Pacóltowo. We środę 16 bm. podczas polowania z naganką, urządzonego przez rolnika Rosińskiego w obwodzie gromady Pacóltowo zaszedł nieszczęśliwy wypadek postrzelenia jednego z naganiaczy. W pewnym momencie po zatoczeniu koła przez naganiaczy padły dwa strzały, z których jeden miast zająca ugodził w oczy Zurawskiego Alojzego z Pacóltowa. Zachodzi obawa, iż Zurawski częściowo utracił wzrok. Kto oddał tak niefortunny strzał, dotąd nie stwierdzono; przyczyniła się do tego w dużej mierze mgła, panująca w tym dniu.

Kumunikaty T. R. P.

Koniec roku się zbliża.

Z dniem 31. XII. 1936 r. kończy się rok obrachunkowy Kółek Rolniczych. Najwyższy więc czas, na uregulowanie składek członkowskich do K. R.

Kto składki do tej pory nie uregulował, winien to uczynić niezwłocznie, gdyż w najbliższym czasie T. R. P. przystąpi do ściągania składek zaległych za mandatem pocztowym. T.R.P.

Najmilszym i najlepszym

podarkiem gwiazdkowym na długie zimowe wieczory to — dobra książka rolnicza.

Książki rolnicze różnej treści o hodowli bydła, koni, trzody chlewnej, owiec i drobiu, uprawie i nawożeniu roli, sadownictwie, łakarectwie i pszczelnictwie itd. bogato ilustrowane, są do nabycia po przystępnych cenach u Instruktora T.R.P.

Cena książek waha się w granicach od 30 gr. do 20 zł. egzemplarz. Na specjalną uwagę zasługuje nowo wydany pomorski kalendarz rolniczy. Treść kalendarza bardzo bogata i ciekawa. Cena b. niska 1.25 zł. za egzemplarz. Pozatem jest do oddania kilka kalendarzy notatników i kilka egzemplarzy rocznika gospodarczego. T. R. P.

Pytanie:

Czy rolnicy posiadający gospodarstwa rolne na terenie gminy miejskiej zobowiązani są do zapłacenia podatku od nieruchomości? X. z L.

Odpowiedź: Tak.

Na podstawie rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 17 czerwca 1924 r. o wymiarze i poborze Państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich należy się zapłacić podatek od nieruchomości i rolnikom mieszkającym na terenie gminy miejskiej.

Art. 1 wyżej cyt. rozporządzenia mówi wyraźnie że państwowy podatek od nieruchomości w gminach miejskich pobiera się:

- 1) od domów mieszkalnych wraz z należącymi do nich zabudowaniami gospodarczymi, podwórzami, ogrodami i sadami, od fabryk, teatrów, łaźni i wogóle od wszelkiego rodzaju budowli, położonych na gruntach miejskich, i
- 2) od placów, zajętych na przedsiębiorstwa handlowe i składy towarowe. X.

Przypominamy

pozostałym Kółkom Rolniczym, że z dnia 10 grudnia 36r. upłynął już termin do dokonania rozrachunku z T. R. P. Dotychczas rozrachunek uskutečniło 28 Kółek Roln.

Prosimy więc pozostałą resztę K. R. do niezwłocznego wywiązania się z tego obowiązku.

Legitymację nierozprzedane i grzbiety legitymacji należy zwrócić przy rozrachunku, celem umożliwienia nam ściągnięcia zaległych składek za mandatem pocztowym. T.R.P.

Sprawa dostawy indyków.

Z powodu zgłoszenia zbyt małej ilości indyków odbiór indyków się nie odbędzie.

W powyższej sprawie podajemy odpis pisma P.I.R Pomorska Izba Rolnicza L. dz 7941/36 III

Toruń, dnia 16 grudnia 1936 r.

Towarzystwo Rolnicze Powiatowe

Nowemiasto n. Drw.

W odpowiedzi na pismo Towarzystwa L. dz. 747 z dnia 11 bm. Pomorska Izba Rolnicza uprzejmię donosi, że z powodu małej ilości indyków spędu nie można zorganizować. Równocześnie donosi Izba Rolnicza, że firma Goetz Wąbszeźno zakupuje indyki po 90 groszy a indyczki po 1 zł. za kilogram żywej wagi. Naczelnik Wydziału Wyt. Zwierzęcej.

PROGRAM RADIOWY.

Warszawa — sobota 19. XII.

6.30 — 8.00 Audycja poran. 11.30 Audycja dla szkół 1.57 Sygnał czasu 12.03 Koncert 12.40 Dziennik połudn. 14.30 Teatr wyobraźni 15.00 Wiadom. gospod. 15.15 Koncert 16.00 Nasz program 16.15 Koncert 17.00 Koncert solistów 17.50 Przegląd wydawnictw 18.10 Wiadom. sport. 18.20 Koncert reklam. 19.00 Audycja dla Polaków za granicą 19.30 Koncert rozrywkowy 20.30 Nowości literackie 20.45 Dziennik wieczorny 21.00 Muzyka taneczna 21.30 Na dobranoc 22.00 Wesoła syrena 22.30 Fantazja C-dur 23.00 Muzyka taneczna

Warszawa — niedziela 20. XII.

8.00 Sygnał 8.03 Gazeta roln. 8.50 Dziennik poranny 9.00 Naboż. z Lwowa 12.03 Poranek muz. 14.15 Koncert reklam. 14.45 Pogad. 16.00 Teatr wyobraźni 17.00 Podwieczorek przy mikrofonie 17.55 Ogłoszenie konk. 19.17 Progr. na jutro 20.20 Wiadom. sport. 20.50 Dzień wieczor. 21.00 Wesoła fala 22.00 Koncert 23.00 Muzyka taneczna

Warszawa — poniedziałek 21. XII.

6.30 — 8.00 Audycja poran. 11.30 Audycja dla szkół 11.57 Sygnał czasu 12.03 Koncert 12.40 Dziennik połudn. 15.00 Wiadomości gosp. 15.15 Lekkie piosenki 15.55 Aud. dla dzieci 16.15 Skrzynka językowa 16.30 Koncert 17.00 Odczyt 17.15 Słuchowisko 18.20 Koncert reklam. 19.00 Aud. Złotnierska 19.30 Koncert 20.45 Dzien. wiecz. 21.00 Muzyka lekka 21.30 Koncert 22.30 Muzyka ludowa 23.00 Muzyka tan.

Ogromny wzrost bezrobocia w Czechosłowacji.

PRAGA. Według statystyki, ogłoszonej przez ministerstwo opieki społecznej, liczba bezrobotnych w Czechosłowacji pod koniec listopada br. wynosiła 511.787, t. j. o 16 proc. więcej, niż pod koniec października (441.679). W r. ub. w listopadzie liczba bezrobotnych była mniejsza o 25 proc.

Ofiara P. Prezydenta R. P. zamiast podarków gwiazdkowych

WARSZAWA. Zamiast dorocznych podarków gwiazdkowych dla dzieci, Pan Prezydent R. P. przeznaczył kwotę zł. tysiąc na najbiedniejsze dzieci miasta Warszawy do dyspozycji Pani Marszałkowej Aleksandry Piłsudskiej.

Z konkursu wystaw sklepowych.

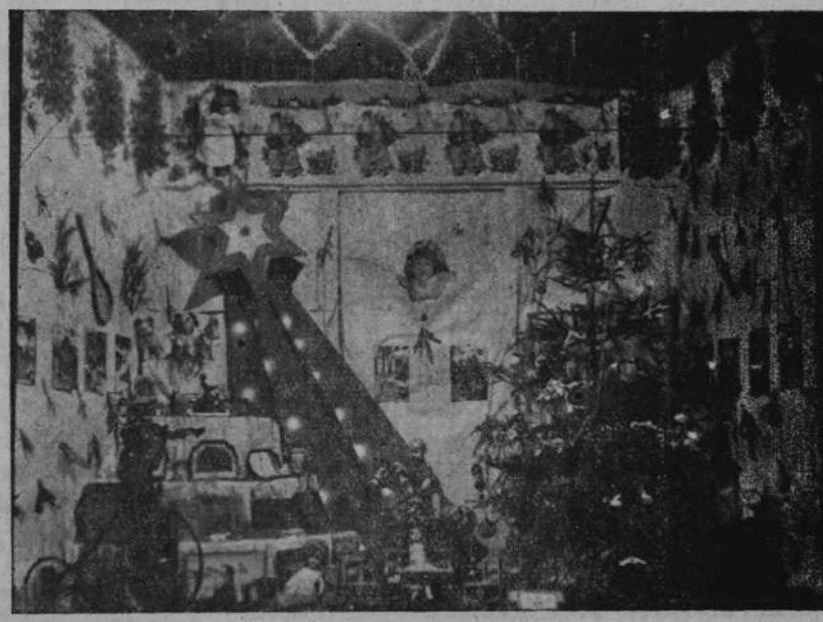
Powyższe zdjęcia przedstawiają okna wystawowe, uznane jako najodpowiedniej i najefekowniej udekorowane z okazji zeszłorocznego konkursu gwiazdkowego. Są to wystawy firm: „Bławat“, „Zająkała“ i „Drwęca“.

Poza tym otrzymały dyplomy firmy: „B. Olszewski“, „Zielińska“ i „Skibowski“.

Wyrażając niniejszym firmom wyróżnionym jakoteż wszystkim biorącym udział w konkursie uznanie i podziękowanie za udział w konkursie, oddajemy się nadziei, że wystawy w tym roku wypadną równie okazale, aczkolwiek nie w ramach konkursu, którego niestety w tym roku z powodów niezależnych od nas przeprowadzać nie możemy.

Co do ówczesnej wzmianki w „Głosie Lubawskim“ o przeprowadzaniu oceny zaznaczamy, że ocena nastąpiła przez wybraną komisję konkursową rzeczowo i bezstronnie, a uwaga co do zespołu komisji miała być jedynie wskazówką na przyszłość przy dokonywaniu wyboru członków tej komisji.

Wydanie nagród i dyplomów za najpiękniej utrzymane ogródki i balkony nastąpi w terminie późniejszym. Zarząd Towarz. Upiększenia Miasta.

Konferencja gospodarza rolnictwa pomorskiego.

Jak już donosiliśmy odbyła się ostatnio w Toruniu konferencja gospodarza rolnictwa pomorskiego, zwołana przez Pomorskie Towarzystwo Rolnicze. Na konferencję przybyli liczni przedstawiciele władz administracyjnych z p. Ministrem Raczkiewiczem, wojewodą pomorskim, na czele, przedstawiciele instytucji gospodarczych i rolniczych z Warszawy z p. dyr. Miklaszewskim na czele, dalej reprezentanci wojska z p. gen. Thcme, dowódcą okręgu korpusu, ks. prałat dr. Jank, jako przedstawiciel duchowieństwa. Udział w obradach wzięli pp. posłowie i senatorowie Pomorza i Wielkopolski. Ze strony rolnictwa wzięli udział w obradach wszyscy prezesi Towarzystw Rolniczych Powiatowych, prezesi powiatowych sekcji T. R. P. osadniczych i ziemiańskich oraz zarząd główny Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego. Razem wzięło udział w konferencji około 150 osób.

Pierwszą część obrad, na którą składały się przemówienia prezesa P.T.R. p. Czarlińskiego, oraz referat prezesa Izby Rolniczej p. Donimirskiego, było transmitowane przez radio.

Konferencję zagał prezes P.T.R. p. Czarliński, po czym wygłosił dłuższe przemówienie, w którym wykazał, iż w roku bieżącym Pomorze nawiedzone zostało klęską nieurodzaju i zwrócił się do p. Wojewody o uznanie terenu Pomorza, jako terenu klęskowego i zastosowanie dla rolnictwa takich samych ulg, jakie zostały w roku ubiegłym przyznane Wielkopolsce, dotkniętej klęską posuchy. Dalej mówca wykazał bezpodstawność twierdzeń o rzekomej „poprawie” w rolnictwie pomorskim i ostro przeciwstawił się dyskutowaniu tej nieistniejącej poprawy przez podnoszenie obciążeń rolniczych.

Skolei wygłosili referaty pp. Donimirski na temat sytuacji gospodarczej rolnictwa, Januszewski na temat lokalnych potrzeb rolnictwa i dr. Rzósa na temat zamierzonej reorganizacji ubezpieczeń ogniowych. Po referatach nastąpiła długa dyskusja, w której zabierali głos obecni posłowie, przedstawiciele władz i rolnicy. O godz. 2-ej nastąpiła półtóra godzinna przerwa, po czym odbyły się dalsze obrady. Referaty wygłosili prezes Rząsa o sprawach osadniczych, inż. Radomski o ubezpieczeniach społecznych, prezes Górski o ustawodawstwie finansowo-rolnym i podatkowym i dyr. Preibisz o potrzebach spółdzielczości. Po referatach odbywała się dyskusja. P. Wojewoda Raczkiewicz oraz przedstawiciele władz i urzędów pozostali aż do końca obrad, po czym o godz. 9-ej wieczorem zabrał głos, jako ostatni z mówców, p. Wojewoda Raczkiewicz, który w długim przemówieniu mówił o sytuacji Pomorza, o pracach rozpoczętych przezeń nad budową pomorskiego planu gospodarczego, zaznaczając, iż rolnictwo

powinno trzymać ster życia gospodarczego Pomorza. Postulaty, wysunięte na konferencji przez Pomorskie Towarzystwo Rolnicze, zostaną jak najprzychylniej rozpatrzone, a przede wszystkim zostanie zbadana kwestia nieurodzaju i ew. ulgi zastosowane.

Konferencja zakończyła się po godz. 9-ej wieczorem, obrady były poważne, aczkolwiek niekiedy w ostrym tonie prowadzone, i stały na wysokim poziomie. Szczególnie uderzał liczny udział przedstawicieli wszystkich władz i urzędów oraz obecność prawie wszystkich członków prezydium powiatowych P.T.R.

Towarzystwa naftowe na F.O.N.

Pracownicy umysłowi i fizyczni Galicyjskiego Towarzystwa Naftowego, Francusko-Polskiego Towarzystwa Górniczego S.A. oraz Towarzystwa Naftowego „Limanowa”, uchwalili samorzutnie dobrowolne opodatkowanie się na rzecz Funduszu Obrony Narodowej.

Pracownicy wymienionych Towarzystw zbrali między sobą sumę 30 tys. zł. [Niezależnie od tego Towarzystwa dodały od siebie sumę 10. tys. zł., co razem ułożyło 40 tys. zł.

Kwotę tę Towarzystwa deklarują imieniem ogółu pracowników i własnym na rzecz Funduszu Obrony Narodowej z przeznaczeniem na zakup sprzętu lotniczego.

Sygnatura: Km. 1106/36

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowymmieście n. Drwęcą Alfons Ligmann mający kancelarię w Nowymmieście. ul. Pod Lipami Nr. 18 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 22 grudnia 1936 r. o godz. 15.00 w Nowymmieście n. Drwęcą u p. Jana Wygockiego Rynek, odbędzie się

1-sza licytacja ruchomości

należących do Firmy Alfa-Laval, składających się z 1 wirówki marki Anulka nr. 2-9196, 1 wirówki marki Anulka nr. 2, 1 wirówki marki Perfekt nr. 5. p. - 24759, 1 wirówki marki „Alfa” nr. 21 - 2160298, 1 masielnicy stalowej marki Alfa - K. 10 i 1 masielnicy stalowej marki Alfa - K. 11., oszacowanych na łączną sumę zł. 779 gr. 25.

Ruchomość można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Nowemiasto, dnia 12 grudnia 1936 r.

Ligmann, Komornik

Redaktor odpowiedzialny: Antoni Miłoszewski w Nowymmieście n. Drw.
Wydawca: Celestyn Miłoszewski w Nowymmieście n. Drw.

Praktyczne podarki gwiazdkowe

Albumy do fotografii, Pamiętniki, Książki obrazkowe i do wycinania dla dzieci. Wielki wybór w kałamażach biurkowych = = alabastrowych = = po najniższych cenach poleca

Księgarnia B. Miłoszewski Nowemiasto

TELEFON 59.

1-:

RYNEK 19.

Karpie

z Maj. Montowo

można nabyć w wilię (czwartek) rano:

Nowemiasto — na Ryнку,
L u b a w a — w składzie kolonialnym
p. J. Truszczyńskiego.

To proste jak ABC że najtańsze i praktyczne podarki gwiazdkowe branży zegarmistrzowsko jubilerskiej zakupisz tylko u

Zofii Ciszewskiej

Nowemiasto Rynek róg Kościelnej

której sklep zaopatrzonej został ostatnio w nowości od najsłabniejszych do najbardziej wykwintnych.

Niebywała zniżka cen

ZAPROSZENIA

Ś L U B N E

wykonuje solidnie i terminowo

Drukarnia B. Miłoszewski, Nowemiasto Rynek 19

Lekarz-dentysta

M. ŁEBKOWSKA

przyjmuje w godzinach od 9^{1/2}—12 przedpoł.

i od 4—6 po południu

Nowemiasto - ul. Kościuszki 3 dom p. Górskiej,

W cukry, czekolady, różne figurki, pierniki, marcepany, bombonierki, wina owoce połudn., grzyby susz. i t.p., również tow. kolonialne, zaopatrzyć się można u

J. Górskiego

Nowemiasto ul. Kazimierza 2 tel. 38.

Echo 121 na prąd i baterie

dobry RADIOAPARAT można nabyć za pożyczki.

Oraz używany 3 lampowy

„Telefunken“

za bardzo niską cenę i 3 lampowy bateryjny

„Marconi“ za 60,— złotych

SKWARSKI Nowemiasto ul. Kościelna.

Smakosze

jedzą tylko pierniki wypiekane na miodzie stołowym, sztucznym

„Rosta“

Miód „Rosta“

do nabycia w składach kawy i towarów kolonialnych

Wszelkie

FORMULARZE

poleca

Księgarnia

B. MIŁOSZEWSKI

Nowemiasto n. Drw.

Rynek Nr. 19

Telefon Nr. 59

Dodatek Rolniczy

EWANGELIA

na niedzielę czwartą Adwentu

zapisana u św. Łukasza rozdz. 3. w. 1-6.

W piętnastym roku rządów Tyberiusza cesarza — gdy Poncjusz Piłat zarządzał Judeą, a Herod był tetrarchą Galileji, Filip zaś brat jego tetrarchą Iturei i okręgu Traehonitis, gdy Lizanjasz, jako tetrarcha, rządził Abileną, a Annasz i Kaifasz byli arcykapłanami, — odezwał się głos Pański nad Janem, synem Zachariasza, na pustkowiu. I przeszedł całą okolicę nadjordańską, głosząc chrzest pokuty na odpuszczenie grzechów, jak napisano w księdze przepowiedni Izajasza proroka.

„Głos się rozlega w pustkowiu:
Drogę gotujcie dla Pana,
Jemu prostujcie ścieżyny.
Niech wszelki parów zapełnią,
szczyt każdy zniżą i wzgórze,
niech drogi krzywe sprostują,
i chropowate wygładzą.,
A wtedy człowiek wszelaki
Zbawienie Boże obaczy“.

Nauka.

„Drogę gotujcie dla Pana“...

W czasach starożytnych było mało dróg bitych a te które istniały, w najgorszym częściej zostawały w stanie, dopiero gdy miał przejeżdżać król, wysłano pracowników, aby drogę naprawili. Podobnie — mówi św. Jan — należy teraz, gdy zbliża się Chrystus Pan, — przygotować dla niego drogę, lecz ponieważ to król władca dusz naszych, przygotowanie to ma być duchowe: a więc wyznanie grzechów, chrzest i uczynki pokutne. Tylko kto tak się przygotowuje rozpozna Mesjasza i uwierzy w niego. Grzech jest tą przeszkodą, która nie pozwala Bogu zamieszkać w sercach naszych, która rujnuje wiarę w Boga.

Jest to prawda niezbita, stwierdzona niemal codziennie. Dopóki młodzieniec żyje uczciwie i wstrzemięźliwie, nie zna wątpliwości we wierze. Zjawiają się one natychmiast, skoro zacznie ulegać namiętnościom ciała.

Słusznie powiada jeden Francuz: Chciałbym widzieć człowieka czystego i trzeźwego, któryby twierdził, że niema Boga, takiego nie znajdziecie!“

Inny sławny mówca tak się wyraża:

„Kto na widok nieba gwieździstego, albo patrząc na cierpienia, znoszone z chrześcijańską cierpliwością, — twierdzi, że niema Boga, jest albo niezmiernie nieszcześliwym albo strasznie obciążony grzechami. Bez wątplenia, pierwszym ateuszem musiał być człowiek taki, który popełnił ciężką zbrodnię, ukrył ją przed ludźmi

a potem szukał sposobu, aby ukryć się przed Bogiem. Ze to niemożliwe, więc zaprzeczył istnieniu Boga, pragnął zagłuszyć sumienie, które go dręczyło“.

Pewien młodzieniec skazany na śmierć, przyjął wyrok temi słowy: „Przebaczam sędziom, gdyż na śmierć zasłużyłem. Przebaczam policjantom, gdyż oddają mi w ręce sprawiedliwości, spełnili tylko swój obowiązek. Ale nigdy nie daruję mojemu ojcu tego, że mię wychował — bez wiary!“

Młodzieniec ten, niestety zapóźno, zrozumiał tę prawdę, że życie uczciwe wiedzie do Boga, zaś wiara w Boga wiedzie do życia uczciwego. Na odwrót: brak wiary otwiera na oścież drogę do wszystkich występków, a występki utwierdzają w niewierze.

A więc zabierzmy się do walki z grzechem modląc się z Kościołem św. słowy modlitwy na czwartą niedzielę Adwentu przez niego ułożonej: „Wzbudź prosimy Cię, Panie, potęgę Twą i z wielką mocą pospiesz nam na pomoc, ażeby to, co grzechy nasze udaremniają, łaska twoja corychlej w nas uskuteczniła“

Plan pracy

jaki nakreślić sobie mogą Kółka Roln. w r. 1937.

1. W dziale oświaty.

a) Kółko winno się starać o zwerbowanie jak największej abonentów dla pism rolniczych (Kłosa, Plon i in.)

b) Kółko powinno być projektodawcą i nakłaniać organizacje młodzieżowe do akcji przysposobienia rolniczego, zakładając przy nich zespoły P. R.

c) Kółko winno dbać o szerzenie czytelnictwa przez pożądane utrzymywanie własnej biblioteki, powiększenie jej nowymi popularnymi książkami i zachęcać członków do korzystania z biblioteczki kółkowej i bibliotek T. C. L.

d) Kółko winno werbować uczniów do szkoły rolniczej i szkół zawodowych.

e) Kółko winno się zainteresować wystawnymi kursami Staszycza.

f) Kółko powinno zainteresować się oświatą pozaszkolną przez nakłanianie dorastającej młodzieży do wzięcia udziału w zimowych kursach oświaty pozaszkolnej.

g) Kółko rolnicze powinno urządzać kursy fachowe i oświatowo-kulturalne np. kurs łąkarski, sadowniczy itd.

h) Kółko powinno odbywać lustrację gospodarstw i urządzać wycieczki do wzorowych gospodarstw.

i) Kółko powinno przygotować się do przyszłorocznej wystawy owocarskiej.

j) Kółko powinno urządzać imprezy dochodowe z okazji rocznic kółkowych itd. jak np. kulig, dożynki i wieczorki celem zasilenia kasy kółka.

2. W dziale organizacyjnym.

a) Kółko powinno usprawnić obrady kółka przez dobre i planowe przygotowanie porządku obrad i materiału do rozpraw na zebraniach.

b) Kółko powinno z pośród członków wybierać zdolniejszych gospodarzy wzgl. szukać na terenie swoim ludzi wykształconych wzgl. fachowo wyrobionych do wygłaszania przemysłanych referatów na zebraniach.

c) Kółko powinno się wszelkimi siłami starać się nakłonić pozostałych rolników do K. R. uzyskując do współpracy starych i wypróbowanych członków.

3. W dziale fachowo rolniczym.

a) Kółko powinno zainteresować członków odpowiedniemi zagospodarowaniem łąk i sadów

b) Kółko powinno zainteresować członków zielonymi użytkami i roślinami specjalnymi jak trawa sugajska, kukurydza, czumyza, pejza, ka pusta pastewna, słonecznik, łubin słodki itd.

c) Kółko powinno się starać o przeprowadzenie rejonizacji obsiewów w ten sposób, aby na poszczególnych terenach uprawiano jednolite gatunki zbóż i roślin okopowych, które na podstawie praktyki dają najlepsze plony, uwzględniając doświadczenia P. I. R.

d) Kółko rolnicze powinno dbać o to żeby rolnicy w okresach co najmniej 3 letnim odnawiali ziarno siewne.

e) Kółko powinno na swoim terenie propagować i prowadzić przynajmniej u kilku gospodarzy poletka doświadczalne odmianowe i nawozowe.

f) Kółko powinno brać żywy udział w walce z chwastami i szkodnikami drzew owocowych.

g) Kółko powinno dążyć żeby wszyscy rolnicy wykorzystali odpadki gospodarskie i urządzili kupy kompostowe.

h) Kółko powinno zapoznać członków z czego i w jaki sposób sporządzić kiszonki i jak je przechowywać.

i) Kółko powinno dbać aby wszyscy rolnicy urządzili prawidłowe gnojownie, zbiorniki do gnojówki i okólniki dla świń.

j) Kółko powinno rok rocznie przeprowadzić zbiorowe ochronne szczepienie świń szczególnie w okresach kiedy następuje zmiana paszy.

k) Kółko powinno dbać o zakup zarodkowych knurów, buhaji stacyjnych i tryków oraz sprowadzić rasowe względnie podrasowane cielęta i maciorki.

l) Tam gdzie są odpowiednie warunki powinno się dbać o podniesienie owczarstwa (koło hodowców owiec) i uprawę roślin oleistych i włóknistych.

l) Kółko powinno dbać o podniesienie dochodowości drobnych gospodarstw przez wykorzystanie takich działów gospodarstwa które się lepiej opłacają a wymagają większego nakładu rąk do pracy (np. uprawa kukurydzy, pszczenictwo, buraki, len itd.)

4. Dział zakupów i zbyt spółdzielczy.

a) Kółko powinno dbać o dostarczenie członkom wapna, węgla, drzewa, drzewek i krzewów owocowych pasz treściwych itd.

b) Kółko powinno starać się sprzedać wspólnie zboże, ziemniaki, wełnę itd. uzyskując przez to lepsze ceny.

c) Kółko powinno uświadomić członków o potrzebie i celowości założenia spółdzielni zbytu w szczególności zaś mleczarni spółdzielczych i odtłuszczalni, i dążyć do założenia odpowied-

niej placówki w miejscowości, która objęta jest planem.

5. Dział ogólny.

a) Kółko Rolnicze powinno rozważyć kwestję założenia warsztatów tkackich w myśl swego czasu przesłanego okólnika

b) Kółko powinno się starać o zaprowadzenie rachunkowości rolniczej w gospodarstwach rolnych

c) Kółko powinno informować członków o ich prawach i obowiązkach oraz o nowo wydanych zarządzeniach

d) Sprawy osadnicze

e) Sprawy bekonowe

f) Sprawa ubezpieczenia robotników na wypadek szpitalnego leczenia

g) Sprawa wprowadzenia rakoodpornych ziemniaków na terenie powiatu.

O ile każde kółko rolnicze przynajmniej część z wyżej wymienionego programu pracy wykona, nie będzie nikt mógł powiedzieć że z Kółka Rolniczego niema żadnych korzyści.

Program pracy — który rzecz naturalna może być szcuplejszy należy praktycznie wykonać, przeprowadzając przedsięwzięte prace.

Kółko Rolnicze omawia na przykład sprawę założenia okólników dla trzody chlewnej — wskazuje na celowość i wartość tychże i zapisuje członków, którzy zobowiążą się okólniki założyć. Po pewnym okresie czasu Zarząd Kółka względnie wybrana komisja sprawdza czy istotnie okólniki założone zostały. W każdym bądź razie należy się starać ażeby przynajmniej połowa członków okólniki założyła.

Tow. Roln. Pow.

Sprawa ubezpieczenia rolników i ich rodzin i pracowników rolnych na wypadek szpitalnego leczenia.

Towarzystwo Rolnicze Powiatowe komunikuje swoim członkom że przy T. R. P. założone zostało Towarz. Ubezpieczeń Chorobowych.

Towarzystwo Ubezpieczeń Chorobowych zarejestrowane zostanie i podejmie swoją działalność wówczas, gdy po przedyskutowaniu niżej zamieszczonego statutu przez K. R., takowe w terminie do dnia 15 stycznia 1937 r. wypowiedzą się na piśmie, co do celowości i wartości p/g ubezpieczenia i prześlą spisy osób mających być ubezpieczonych.

Nadmieniamy przytem, że na terenie Województwa Poznańskiego istnieje już od dwóch lat podobne Towarzystwo Ubezpieczeniowe i dobrze się rozwija, chroniąc swoich członków od niespodziewanych i kosztownych wydatków szpitalnego leczenia.

Statut

Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń Chorobowych w . . . . .

Nazwa, siedziba, obszar działalności, cel i zakres działania.

§ 1.

Nazwa Towarzystwa brzmi. Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń Chorobowych w . . . . .

§ 2.

Siedzibą Towarzystwa jest . . . . .

§ 3.

Towarzystwo obejmują swoją działalnością powiat . . . . .

§ 4.

Celem Towarzystwa jest ubezpieczenie członków od strat majątkowych powstałych na skutek konieczności leczenia w szpitali siebie, własnej rodziny oraz pracowników rolnych, wymienionych w art. 6 ust. 3 p. 1 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr. 51 poz. 396) i ich rodzin, o ile w myśl tej ustawy mają oni prawo do pomocy lekarskiej ze strony członka Towarzystwa.

§ 5.

Towarzystwo jest wpisane do rejestru małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych. Towarzystwo jest osobą prawną, może nabywać prawa i zaciągać zobowiązania oraz bronić swych interesów w sądach i urzędach. Towarzystwo używa pieczęci z wymienieniem swej nazwy.

§ 6.

Towarzystwo odpowiada za swoje zobowiązania całym swoim majątkiem członkowie jego są odpowiedzialni wobec Towarzystwa, nie są jednak odpowiedzialni wobec osób trzecich za długi Towarzystwa.

§ 7.

Świadczenia członków na rzecz Towarzystwa i świadczenia Towarzystwa na rzecz członków muszą być przy jednakowych warunkach określone na jednakowych zasadach.

Obwieszczenie.

§ 8.

Wszelkie obwieszczenia Towarzystwa nakazane przez prawo i niniejszy statut skuteczne będą w „Kłosach“ i pismach lokalnych.

Członkostwo.

§ 9.

Członkami Towarzystwa mogą być i pozostać tylko zwyczajni członkowie T. R. P. rolnicy, tak właściciele jak i użytkownicy (dzierżawcy, posiadacze gospodarstw rolnych). Pod pojęciem rolnika rozumie się również osoby prawne, będące właścicielami lub użytkownikami gospodarstw rolnych.

§ 10.

Nowówstępujący członek płaci wpisowe w wysokości ustalonej przez Walne Zgromadzenie. (1 zł do 100 mórg, od 100 do 200 mórg zł 2,—, od 200 do 500 mórg zł 3,—, ponad 500 mórg zł 5,—.

§ 11.

Członkostwo uzyskuje się przez zawarcie z Towarzystwem umowy ubezpieczenia. Zawarcie umowy ubezpieczenia następuje na podstawie pisemnego wniosku ubezpieczeniowego, sporządzonego na formularzu dostarczonym przez Towarzystwo i podpisanym przez wnioskodawcę lub jego prawnego zastępcy. We wniosku ubezpieczeniowym członek może się zobowiązać do ubezpieczenia wszystkich pracowników rolnych i członków ich rodzin, którym ustawowo przysługuje prawo leczenia szpitalnego na koszt członka i zarówno tych, których zatrudnia w chwili podpisywania wniosku jak i tych, których zatrudniać będzie w czasie trwania umowy ubezpieczenia. Wszyscy pracownicy zatrudnieni przez ubezpieczającego w chwili podpisywania wniosku oraz członkowie ich rodzin winni być wymienieni we wniosku imiennie, a to pod rygorem utraty prawa do odszkodowania. Członek nie ma obowiązku ubezpieczenia

siebie i swej rodziny. Jednakże o ile nie ma zamiaru tego uczynić winien ubezpieczyć wszystkich członków rodziny.

Towarzystwo może bez podania powodów odrzucić wniosek względnie wyłączyć z pod ubezpieczenia niektóre osoby.

Umowa ubezpieczenia jest zawarta z chwilą doręczenia wnioskodawcy potwierdzenia przyjęcia wniosku we formie pisemnej.

Przed podpisaniem wniosku ubezpieczeniowego należy ubezpieczającemu doręczyć statut Towarzystwa za o s o b n e m potwierdzeniem odbioru.

Umowa ubezpieczeniowa jest bezterminowa i przedłuża się z roku na rok, o ile jej jedna ze stron nie wypowie w trybie przewidzianym w § 12 niniejszego statutu (za okres ubezpieczenia przyjmuje się rok kalendarzowy).

§ 12.

Członkostwo kończy się na skutek:

a) dobrowolnego wystąpienia członka z Towarzystwa,

b) rozwiązania umowy przez Towarzystwo.

Dobrowolne wystąpienie członka nastąpić może za kwartalnym wypowiedzeniem na koniec roku kalendarzowego.

Zarząd może rozwiązać z członkiem umowę na koniec roku kalendarzowego za poprzednim trzymiesięcznym conajmniej wypowiedzeniem umowy na piśmie.

Występujący członkowie nie otrzymują zwrotu wpłaconych wstępnych i składek, nie mają oni prawa do majątku Towarzystwa, jak również nie zwalnia ich to z obowiązku ewentl. dopłat na pokrycie niedoboru tego roku, w którym byli członkami.

Obowiązki członka.

§ 13.

Każdy członek winien przy zawarciu umowy podać Towarzystwu wszystkie znane mu okoliczności, które mają znaczenie dla przyjęcia ubezpieczenia. Jeżeli wbrew niniejszemu przepisowi członek zaniechał świadomie podania Towarzystwu istotnej okoliczności wzgl. jeżeli ją świadomie podał nieprawdźliwie, a zatajone wzgl. nieprawdźliwie skutecznie doniesienie miało wpływ na zajęcie wypadku wzgl. rozmiary świadczenia Towarzystwa, jest one wolne od obowiązku świadczenia,

Za istotną uważa się taką okoliczność, o którą Towarzystwo zapytywało wyraźnie i niedwuznacznie za pomocą kwestionariusza lub w innej formie pisemnej.

Przed zajęciem wypadku objętem ubezpieczeniem Towarzystwo może z powodów podanych w ustępie 1 niniejszego § odstąpić od umowy ubezpieczenia. Odstąpienie może nastąpić tylko w ciągu jednego miesiąca, licząc od tej chwili, w której Towarzystwo otrzymało wiadomość o naruszeniu obowiązku zgłoszenia.

§ 14.

W czasie trwania umowy członek jest zobowiązany donieść Towarzystwu najdalej w przeciągu 15 dni o każdej zmianie zaszelej w stanie osób ubezpieczeniowych, a więc o każdym zwolnieniu z pracy umowy ubezpieczonej wzgl. przyjęciu nowej etc. Dotyczy to również objętych ubezpieczeniem członków rodziny ubezpieczonego.

Jeżeli pracownik wzgl. członek rodziny nie został zgłoszony do Towarzystwa, nie jest To-

warzystwo obowiązane w stosunku do nich do świadczeń.

Towarzystwu przysługuje prawo odmowy przyjęcia ubezpieczenia bez podania powodów, każdej nowozgłoszonej osoby w czasie trwania umowy.

§ 15.

Każdy członek obowiązany jest do uiszczenia następujących kwartalnych składek: za siebie i członków rodziny powyżej lat 15, oraz za każdego zgłoszonego do ubezpieczenia robotnika rolnego . . . . zł 0.90 zaś za członków rodziny oraz członków rodzin pracowników rolnych do lat 15-tu zł 0.45 kwartalnie.

§ 16.

Składki płatne są zgóry kwartalnie. Jeżeli pierwszej składki oraz wpisowego nie zapłacono w terminie względnie nie zapłacono jej całkowicie Towarzystwo jest zwolnione od obowiązku świadczenia.

Każdy członek obowiązany jest uiścić składkę w przeciągu pierwszych 15 dni każdego rozpoczętego kwartału, w przeciwnym razie Towarzystwo jest wolne od świadczeń spowodowanych leczeniem ubezpieczonych, rozpoczętem po okresie wymienionych 15 dni. Nie powoduje to jednakże utraty możliwości dochodzenia przez Towarzystwo zaległych składek na drodze sądowej.

§ 17.

Członek jest obowiązany do zapłacenia składek przypadających za bieżący kwartał, jeżeli stosunek ubezpieczeniowy rozwiązany zostanie z powodu zaniechania zgłoszenia lub podania nieprawdziwego zgłoszenia w przedmiocie okoliczności wpływających na stopień niebezpieczeństwa, lub też z powodu niepunktualnego płacenia składek (§ 13).

(Ciąg dalszy nastąpi).

Ważne dla tych, co nie zawarli układów na Bank Akceptacyjny

Ukazało się swego czasu rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 24. 10. 1936 r. o zmianie rozporządzenia Min. Skarbu z dnia 11 grudnia 1934. r. o zasadach udzielania pomocy instytucjom, zawierającym układy z dłużnikami w zakresie wierzycielskości rolniczych.

Najważniejsze postanowienia tego rozporządzenia są następujące:

1. z dniem 31. 10. 1936 skończył się dla wszystkich kategorii rolników (A, B, C) termin do zawierania układów konwersyjnych przez Bank Akceptacyjny; jedynie spółdzielnie rolnicze, objęte postępowaniem układowym, i osoby, z nimi współzobowiązane (gwaranci), mogą zawierać układy konwersyjne do dnia 31. 3. 1937 r.

2. Termin do składania zażaleń do Komitetu Konwersyjnego przy Banku Akceptacyjnym na instytucje wierzycielskie, które nie zawarły układu konwersyjnego, mija 31. 12. 1936 r.

W zażaleniu należy wnieść o uznanie instytucji wierzycielskiej jako winnej niedojścia do skutku układu. Jest rzeczą niezmiernie ważną, aby zainteresowani rolnicy przede wszystkim w terminie wspomiane zażalenia wnieśli, a ponadto odpowiednio je uzasadnili i powołali dowody na poparcie swych twierdzeń. Gdyby bowiem rolnik w terminie zażalenia nie wniósł,

to instytucja wierzycielska może natychmiast po dniu 31. 12. 1936 domagać zapłaty całej pretenstji.

Wzór zażalenia:

Zażalenie

Franciszka Grzeškowiaka,
rolnika zamieszkałego w
. . . . . właśc. gospod. rol-
nego o obszarze . . . . .

— dłużnika

na Bank Związku Spółek
Zarobkowych S. A. w Po-
znaniu, dział. przez Zarząd

— wierzyciela

Piechcin, 24. XII. 1936.

Do

Komitetu Konwersyjnego przy Banku
Akceptacyjnym

Warszawa

Nowogrodzka 50

Jako posiadacz gospodarstwa wiejskiego grupy . . . . . wnoszę zażalenie na Bank Związku Spółek Zarobkowych u o orzeczenie, że układ konwersyjny nie doszedł do skutku z jego winy, wobec czego mają do długu zastosowanie przepisy rozdziału V rozporządzenia z dnia 24. X. 34 o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych.

Uzasadnienie.

W Banku Związku Spółek Zarobkowych mam dług, powstały przed 1. VII. 1932.

Dowód. . . . .

Ponieważ jestem posiadaczem gospodarstwa wiejskiego grupy. . . . ., więc stosowanie do przepisów art. 17/11 ustawy z dnia 24. III. 1933 o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przyznających ulgi w zakresie wierzycielskości rolniczych (Dz. U. R. P. nr. 109 poz. 973) Bank Związku był obowiązany zawrzeć ze mną układ w terminie do 31. X. 1936.

Do zawarcia układu jednakże nie doszło z winy instytucji wierzycielskiej, ponieważ . . . . (w tym miejscu należy podać powody i powołać dowody, jeśli tymi dowodami są pisma, to najlepiej je odrazu dołączyć.)

Zażalenie niniejsze opiera się w szczególności na przepisie (art. 17/3) ustawy z dnia 24 III. 1933 o ułatwieniach dla instytucji kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzycielskości rolniczych (Dz. U. R. P. nr. 109 poz. 973).

Franciszek Grzeškowiak

Nadmieniamy, że zażalenia mogą wnosić jedynie rolnicy grupy A i B, z którymi instytucje wierzycielskie obowiązane były zawrzeć układ konwersyjny w terminie do 31. X. 1936

Ponieważ Komitet Konwersyjny zwykle przesyła odpis zażalenia instytucji wierzycielskiej do oświadczenia, przeto wskazanym jest wnoszenie zażalenia odrazu z dołączeniem jednego odpisu, gdyż niewątpliwie przyspieszy to załatwienie całej sprawy.

Czy jesteś członkiem

T. R. P.?